

grška katoličana, 1 protestant in 10 Židov. Izmed 21 profesorjev je bilo 17 tujcev.

— **Poljski štrajk v Poznanju.** Iz Berlina poročajo, da šolski štrajk med Poljaki še vedno ni rešen. Štrajkujoče otroke hočejo sedaj pruske šolske oblasti kaznovati s tem, da so jim odrekle šolske počitnice.

— **Vseučiliška kriza na Bolgarskem.** Dijaki imajo tajna posvetovanja ter so sklenili, da novoimenovanih profesorjev ne prepuste k predavanju. Pričakovati je resnih dogodkov. Vseučilišče se najbrže kmalu zopet zatvori.

— **Nemški jezik na Japonskem.** Japonci so se začeli učiti nemškega jezika. List „Post“ je prejel iz Tokija dolg dopis z zanimivimi podrobnostmi o učenju nemškega jezika v Mikadovem cesarstvu. Naval dijaštva za učenje nemškega jezika na tokijskem vseučilišču in v seminarjih je tolik, da so morali mnoge dijake zaradi prevelikega števila odsloviti. Do sedaj je nemški jezik kakor obvezen predmet uveden v državno gimnazijo v Tokiju, v štiri višje trgovske šole, v tokijsko mestno politehniko in v mnoge druge učne zavode.

— **Povsod so si enaki!** Učitelja Sedlačka v Chomotovi na Češkem sta denuncirala tamkajšnji kaplan in klerikalni nadučitelj iz političnega nasprotna, češ, da je pred dvema letoma razžalil v šoli cesarja. Učitelj je bil oproščen.

— **Naučno ministrstvo** je izdalo nove učne načrte za deške in dekliške meščanske šole. Ti načrti se zlasti ozirajo na obrtništvo in poljedelstvo pri dečkih na gospodinjstvo pri deklicah. Veljavni bodo ti učni načrti od šolskega leta 1908/9 naprej.

— **Narodna naobrazba v Avstraliji.** Avstralija ima za 4 milijone prebivalcev 5 vseučilišč, ki so pristopna tudi ženam. Vsi učitelji so jako dobro plačani. Profesorji imajo od 15 do 25 tisoč kron na leto.

— **Ubit po župnikovem naročilu.** V provinciji Bergamo v Italiji je bil umorjen učitelj Loglio po naročilu ondotnega župnika. Loglio je bil naprednega mišljenja in jako priljubljen med ljudmi, zato ga je župnik sovražil in najel dobrega katoliškega človeka, da je v znamenju svete zatirane vere ubil „bvezverskega“ učitelja. Župnik in ubijalec sta pod ključem. — Do enakih razmer pridemo lahko tudi še pri nas, ako ne neha klerikalno časopisje s hujškanjem proti šoli in učiteljstvu.

— **Lep nadzornik.** V V. udinskem okraju je žensko učiteljišče. Toda težko je priti absolventinjam iz tega učiteljišča. Nadzornik jih ne odpusti, dokler vsaka ne daruje njegovi ženi voz sena in pud (15 kg) masla.

— **Dvovinarska zbirka.** Deželni šolski svet je dovolil na Češkem pobirati na ljudskih in meščanskih šolah po dva vinarja od vsakega otroka vsak mesec. Zbirka se uporabi za vzgojo zanemarnjenih otrok.

Z gospodarskega polja.

— **Prvi zakon o varstvu planinarstva v Avstriji** je sklenil deželni zbor solnograški za svojo kronovino. Na podlagi tega zakona se osnuje posebna deželna komisija za planinarstvo, se uredi planinarska zemljiška knjiga in nastavljen bo poseben nadzornik za planine. Upajmo, da tudi po drugih alpskih deželah prav kmalu dobimo podoben zakon!

— **Avstrijsko pomorsko pravo.** V trgovinskem ministertvu se je v zadnjem času vršilo posvetovanje o sestavi načrta novega javnega pomorskega prava, ki naj bi stopilo na mesto sedanjega zastaranega navigacijskega edikta iz 18. stoletja, ki ne odgovarja več sodobnim razmeram. Tukaj gre v prvi vrsti za preosnovo pravnih razmer ladijine posadke in ladij samih, pomorske in pristaniščne policije, voznih pristojbin. Leta 1901. je vlada predložila zbornici sličen načrt, ki pa ni bil sprejet.

— **Izseljevanje z Ogrske.** Iz Budimpešte javljajo: Izseljevanje iz Ogrske zavzemlje velikanske dimenzije. Iz južno-ogrskih županij Temes, Torontal in Kraso-Szöreny se je 1. 1906. izselilo 25.000 ljudi. Od izselencev se jih je 80 odstotkov obrnilo v Ameriko, ostali del v Nemčijo, Srbijo in Romunijo. V mero-dajnih krogih je provzročilo veliko konsternacijo, da se je ravno iz teh plodnih krajev izselilo toliko ljudi.

— **Železnica na Triglav.** Stavbeni pristav družbe avstro-ogrskih državnih železnic in privatni docent na nemški

tehniški visoki šoli v Pragi, dr. Friderik Steiner, je dobil dovoljenje, da sme pričeti s preddeli za ozkotirno železnico od postaje Bohinjska Bistrica čez Sv. Janez in Stare Fužine na vrh Triglava. Dovoljenje velja za eno leto.

— **Nova železnica na Koroškem.** Gradbeni podjetnik Gross v Celovcu je dobil dovoljenje za zgradbo nove železnice iz Celoveca v Škofji dvor in Mostič.

— **Predor skozi Ture** je bil 21. pret. m. ob 4. uri 50 minut zjutraj dogotovljen. Predor je dolg 8526 m. Začenja se pri postaji Böckstein, konča pa pri Mallnitzu. Vožnja skozi predor bo trajala 20 minut. Predor so začeli pri Böcksteinu delati 6. julija l. 1905., pri Mallnitzu pa 27. septembra istega leta. Tako sta zdaj skozi Ture združeni Koroška in Solnograška. S tem je skrajšana pot med Beljakom in Solnogradom za 185 kilometrov in obenem odstranjena zadnja ovira za novo alpsko železnico Dunaj-Trst. Delo je vodilo gradbeno podjetje Redlich in Berger; delavcev je bilo zadnji čas 3000. Velike ovire je delala voda.

— **Kobilice selke** so se pojavile v veliki množini po Krasu. Pomikajo se od Pliskovice proti Škrbini in žrejo, kar do-bijo. Okolo Pliskovice in Gabrovice so napravile baje mnogo škode, in sicer ne samo po travnikih, ampak tudi po drevju.

Raznoterosti.

× **Ljudsko izdajo Grillparzerjevih del** izda na svoje stroške dunajski občinski svet.

× **Nov srbski list**, ki se imenuje „Srbski Glasnik“, je začel izhajati v Pakracu.

× **Pesnik — minister.** Španski pesnik Jose Echegaray objavlja spomine, v katerih pripoveduje o svojem bivšem ministertvu. Naravno je, da je malo ex-ministrov, ki bi priznali, da niso o svojem resortu imeli pojma. Echegaray je bil poljedelski minister, a zdaj izjavlja, da se o vsi stvari ni prav nič razumel. Dolgo je študiral, kako je prišel do te velike časti. Čez dolgo časa je dognal, da zato, ker je bil njegov oče — botanik.

× **Proti dirkam z avtomobil.** Skoro vsaka večja dirka z avtomobilu je doslej zahtevala svoje žrtve. Z ozirom na to je bavarska vlada prepovedala v svojem ozemlju vse dirke, ravno tako tudi kneževina virmenberška. Jako pametno!

× **Krščanska veroizpovedanja na Japonskem.** Med 150.000 krščanskimi Japonci je okolo 61.000 protestantov, 60.000 katolikov in 30.000 pravoslavni.

× **Lev Tolstoj.** Pred kratkim so prinesli listi vest, da je Tolstoj umrl. Vest se je izkazala za neresnično. Glasom zadnjih poročil iz Jasne poljane se za Tolstega življenje najmanj ne bati, ker je zdrav kakor riba. Kakor vedno dela Tolstoj slehrni dan 7 do 9 kilometrov dolge peš izprehode, zahaja k 3 kilometre oddaljenemu ribnjaku, da se tam koplje, plava, jaha in igra lawn-tennis. In to tik pred 80. rojstnim dnevom! Tudi na zunaj se je Tolstoj malo izpremenil; samo na hoji, če ga pogleda človek od zadaj, mu je poznati visoko starost. Ali njegovo oko je še bistreje in svetleje od nekdaj in se je navzelo izraza nazrekljive miline, ki dela njegov obraz, kateri je bil nedavno nekoliko strog, posebno prijazen. Piše Tolstoj še vedno pridno; v poslednjem času spisuje zlasti čitanke za šolsko deco, a največ dela mu daje njegova ogromna korespondanca z najrazličnejšimi osebami po vsem svetu.

× **Anglež si zna pomagati.** Mister John Fellou je bil pred štirimi leti v Karlovih varih in je s slastjo vžival ocvrte teleče noge. Letos je zopet prišel v Karlove vari, spomnil se je izborne jedi, toda ker ni znal imena za to delikateso, je opisal gostilničarju zaželjeno jed na ta način: „Prosim, prinesite mi ocvrte nogavice od otroka od bikove žene!“

× **V zrakoplovu čez Alpe.** Švicarski zrakoplovec Spelterini se je dvignil s svojim zrakoplovom, ki ima 1700 m³ vsebine, tretjič v zrak, da preplave čez Alpe. Lahek severozapadni ga je nesel čez sv. Gotard. S seboj je imel pet fotograf-skih aparatov in en kinematograf.

× **Japonska** ima sedaj 44.710.000 duš. V deželi je 51 delujočih vulkanov in na leto je 500 lahkih in večjih potresov.